

Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств м. Києва і Київської
області щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2022 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств м. Києва і Київської області в II кварталі 2022 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств м. Києва і Київської області у II кварталі 2022 року свідчать, що на тлі війни респонденти очікують скорочення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та негативно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозується вища інфляція. Девальваційні очікування залишаються високими.

У наступні 12 місяців керівники підприємств регіону очікують:

- **скорочення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – «мінус» 39.5% (у попередньому кварталі – 4.4%) (графік 1), у цілому по Україні – «мінус» 48.7%. Найпесимістичніші очікування в підприємств транспорту та зв'язку (баланс відповідей – «мінус» 64.0%);
- **зростання цін на споживчі товари та послуги вищими темпами:** 60.5% респондентів очікують, що інфляція перевищить 20.0%, у цілому по Україні – 58.2%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають воєнні дії, курс гривні до іноземних валют та витрати на виробництво (графік 2);
- **девальвацію національної валюти** високими темпами: знецінення гривні відносно долара США очікувало 86.8% респондентів (у попередньому кварталі – 85.6%), у цілому по Україні – 88.9%;
- **погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – «мінус» 2.7% (у I кварталі 2022 року – 13.4%), у цілому по Україні – «мінус» 17.1% (таблиця). Найнижчі очікування в респондентів підприємств транспорту та зв'язку (баланс відповідей – «мінус» 32.0%);
- **зменшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – «мінус» 10.8% (у попередньому кварталі – 21.3%), у тому числі на зовнішньому ринку, але вищими темпами: баланс відповідей – «мінус» 30.7% (у I кварталі 2022 року – 26.1%) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 19.0% та «мінус» 25.0% відповідно;
- **зменшення інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – «мінус» 28.0% та «мінус» 29.8% відповідно (у попередньому кварталі – 4.5% та 17.0% відповідно). У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 34.7% та «мінус» 37.2% відповідно;
- **суттєве зменшення кількості працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 29.5% (у попередньому кварталі – 13.9%), у цілому по Україні – «мінус» 29.0% (графік 4). Найпесимістичніші очікування в респондентів підприємств будівництва (баланс відповідей – «мінус» 50.0%);
- **зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства,** високими темпами: баланси відповідей – 89.1% та 65.8% відповідно (у попередньому кварталі – 91.0% та 71.7% відповідно) (графік 6). Найвищі очікування щодо зростання цін на реалізацію продукції власного виробництва в респондентів підприємств торгівлі (баланс відповідей – 90.3%). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів/послуг власного виробництва впливатимуть курс гривні до іноземних валют, ціни на сировину та матеріали, а також проблеми з логістикою (графік 7);
- **зростання витрат на одиницю продукції:** баланс відповідей – 65.7% (у попередньому кварталі – 65.8%). Водночас респонденти області очікують уповільнення зростання витрат на оплату праці одного найманого працівника: баланс відповідей – 8.2% (у I кварталі 2022 року – 63.5%) (графіки 4, 6).

Спроможність підприємств нарощувати виробництво найбільше обмежують воєнні дії та їх наслідки, недостатній попит та занадто високі ціни на сировину та матеріали (графік 5).

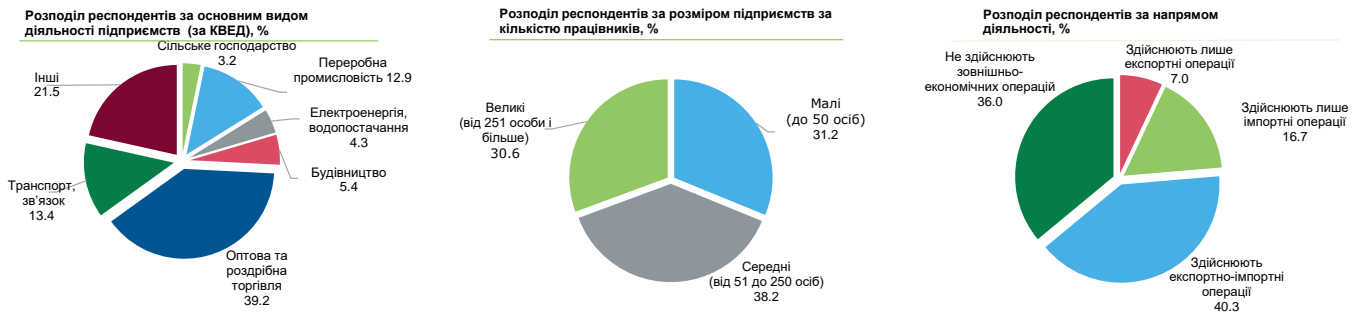
Підприємства області і надалі очікують **зростання потреби в позикових коштах** найближчим часом (графік 9). Респонденти, які планують брати кредити (38.8% опитаних), надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом стали жорсткішими (графік 10). Головними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти продовжують називати наявність інших джерел фінансування, занадто високі ставки за кредитами та надмірні вимоги до застави (графік 11).

92.3% респондентів зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 93.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

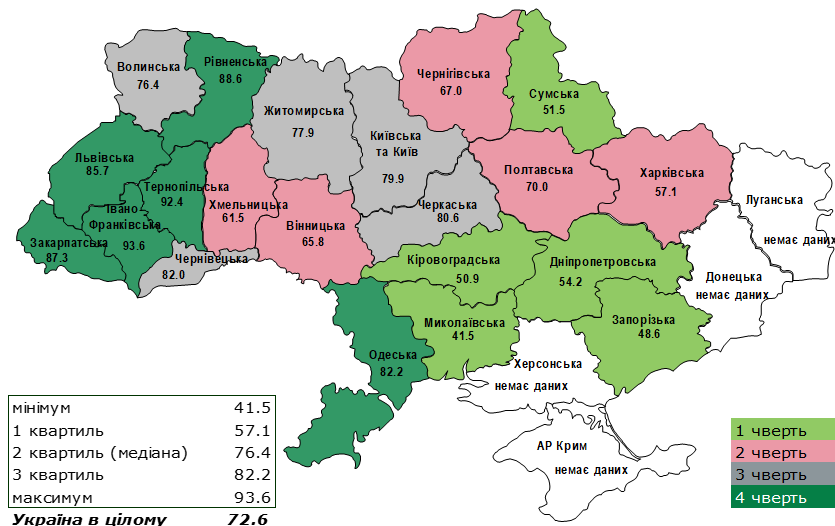
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств поганий:** баланс відповідей – «мінус» 30.1% (у I кварталі 2022 року – 19.0%). Найнижчі оцінки в респондентів підприємств енерго- та водопостачання і будівництва («мінус» 62.5% та «мінус» 60.0% відповідно). У цілому по Україні баланс відповідей – «мінус» 28.8%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 19.2% (у попередньому кварталі – 1.4%);
- **підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних потужностей:** баланс відповідей – 23.2% (у I кварталі 2022 року – 3.7%).

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 03–31 травня 2022 року;
- опитано всього 186 підприємств;
- репрезентативно за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство, переробна промисловість, енерго- та водопостачання, будівництво, торгівля, транспорт та зв'язок, інші.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

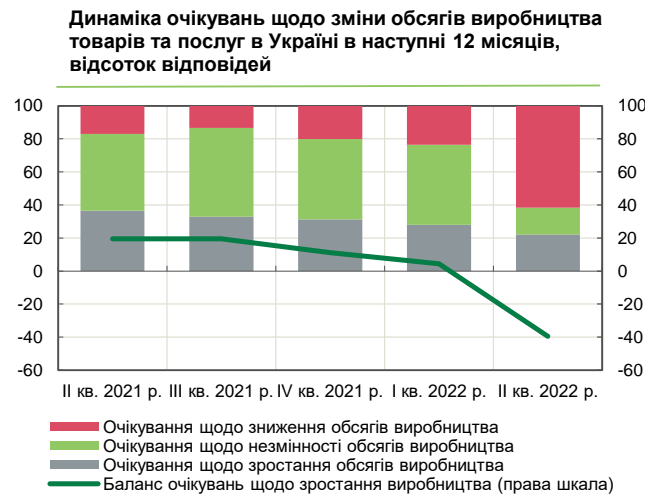
*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств м. Києва і Київської області щодо їх ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2021 р.	III кв. 2021 р.	IV кв. 2021 р.	I кв. 2022 р.	II кв. 2022 р.
фінансово-економічного стану	24.6	19.2	20.4	13.4	-2.7
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	29.5	38.5	33.0	21.3	-10.8
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	6.8	8.6	11.4	4.5	-28.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	17.8	16.1	26.6	17.0	-29.8
кількості працівників	8.2	15.9	15.6	13.9	-29.5

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

Графік 1

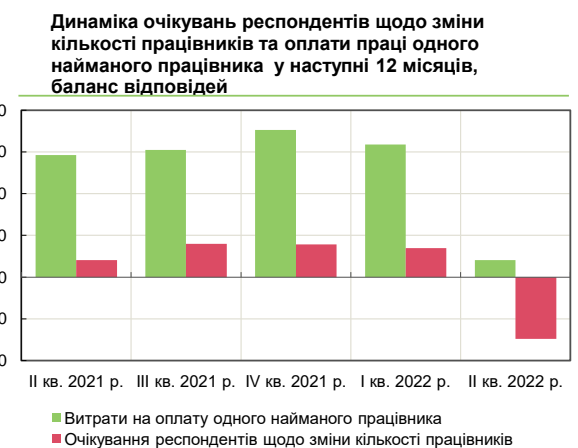
Графік 2

Графік 3

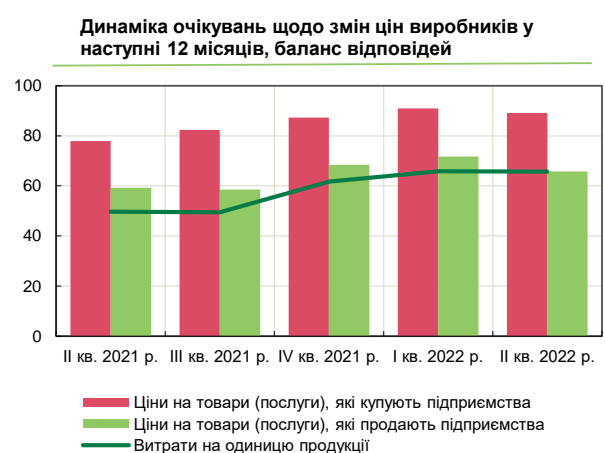
Графік 4

Графік 5

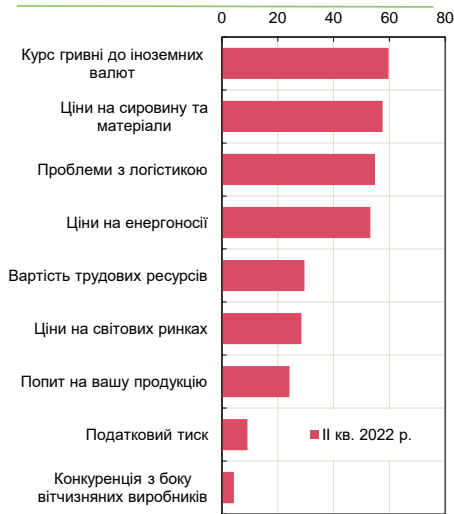

Графік 6

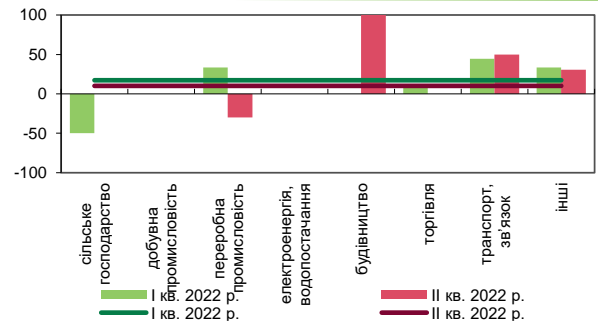
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

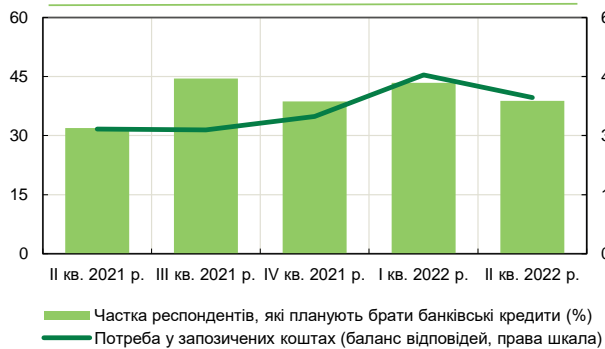
Графік 8

Динаміка очікувань обсягів іноземних інвестицій у наступні 12 місяців підприємствами, які їх залучають, за видами

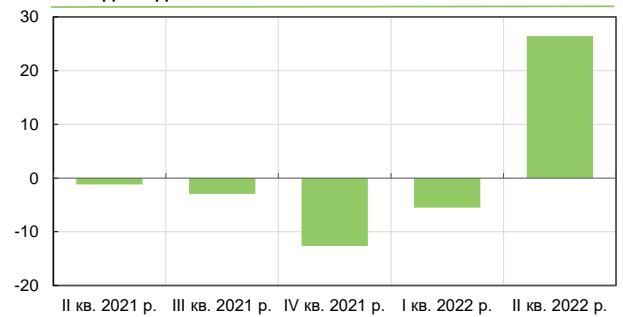
Графік 9

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 10

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 11

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

